

تبیین و بیان راه کار عملی نگارش و
تدوین منشور اخلاقی سازمان (سیمان
داراب)

یازدهمین همایش عرصه یادگیری

۱۶-۱۷ دیماه ۱۳۸۸

شیراز

اخلاق حرفه‌ای چیست؟

- اخلاق حرفه‌ای حوزه‌ای تخصصی در دانش اخلاق است که به بیان مسئولیت‌های اخلاقی بنگاه‌ها و مشاغل و نیز تحلیل مسائل اخلاقی در کسب و کار می‌پردازد.
- با حرکت از مرز اقتصاد سنتی به سوی اقتصاد صنعتی و سپس اقتصاد فراصنعتی، سازمان‌ها توجه کانونی خود را از دارائی‌های فیزیکی به تدریج به سمت منابع انسانی دانش محور و تعامل با محیط پیرامون سازمان سوق می‌دهند. و به همین نسبت با توجه افزون تر سازمان‌ها به محیط اجتماعی و مسئولیت‌های اجتماعی بلوغ سازمانی بیش از گذشته در حال شکل‌گیری است.

چگونه اخلاق حرفه‌ای رشد و توسعه می‌یابد؟

- (۱) جلب وفاداری مشتری
- (۲) توجه به محیط زیست
- (۳) ایجاد ارزش افزوده برای سهامداران
- (۴) سرمایه‌های انسانی
- (۵) تامین کنندگان
- (۶) جامعه
- و

نقش راهبردی اخلاق حرفه‌ای چیست؟

توجه ویژه‌ای به مسئولیت‌های اخلاقی در قبال ذینفعان

اعتماد فزآینده ←

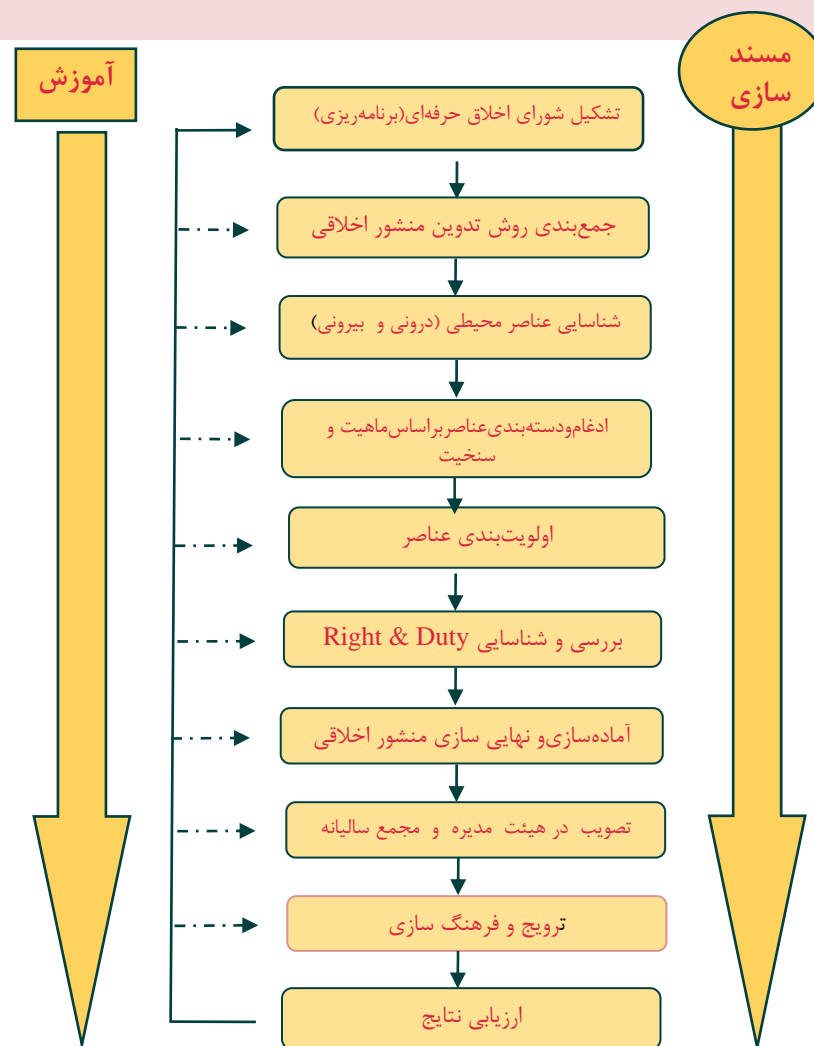
توسعه بازار ←

افزایش درآمد ←

مراحل تکوین منشور اخلاقی سازمانی

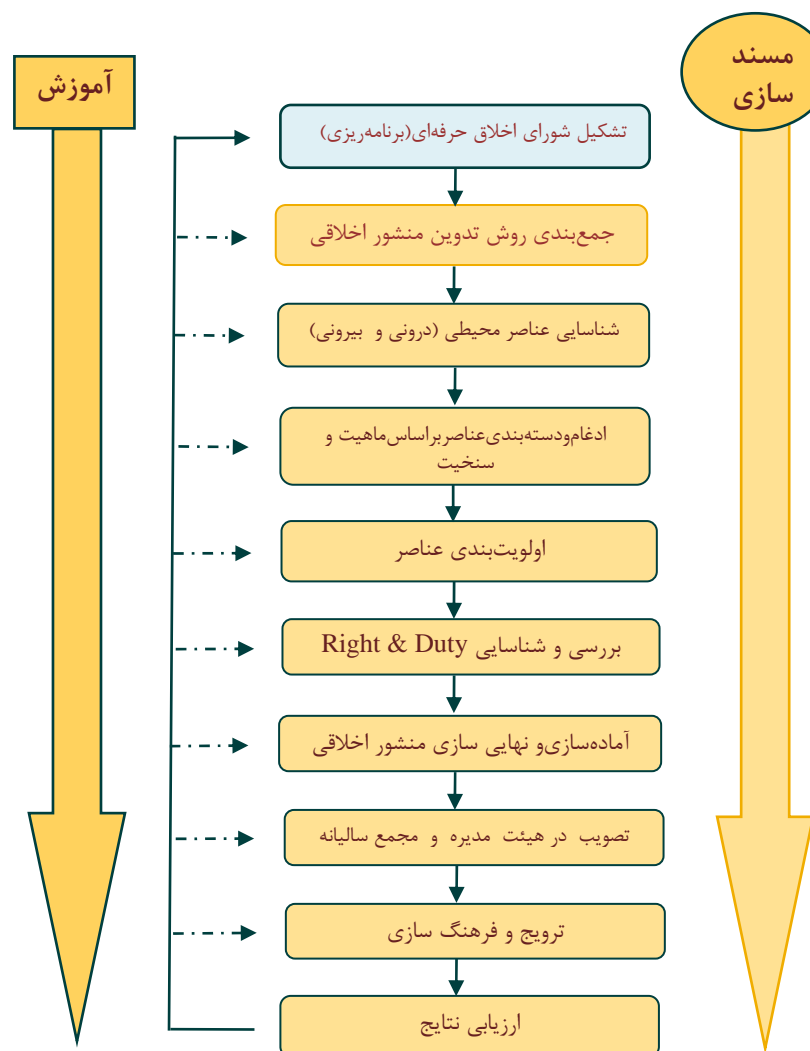
- ۱) سازمان غیر معطوف به قانون و اخلاق
- ۲) سازمان‌های قانون‌گرا و غیر معطوف به اخلاق
- ۳) سازمان‌های اخلاقی ابزارانگار
- ۴) سازمان اخلاقی فرد‌گرا و پویا
- ۵) سازمان هویتاً اخلاقی

مدل تدوین و نگارش منشور اخلاقی سازمان

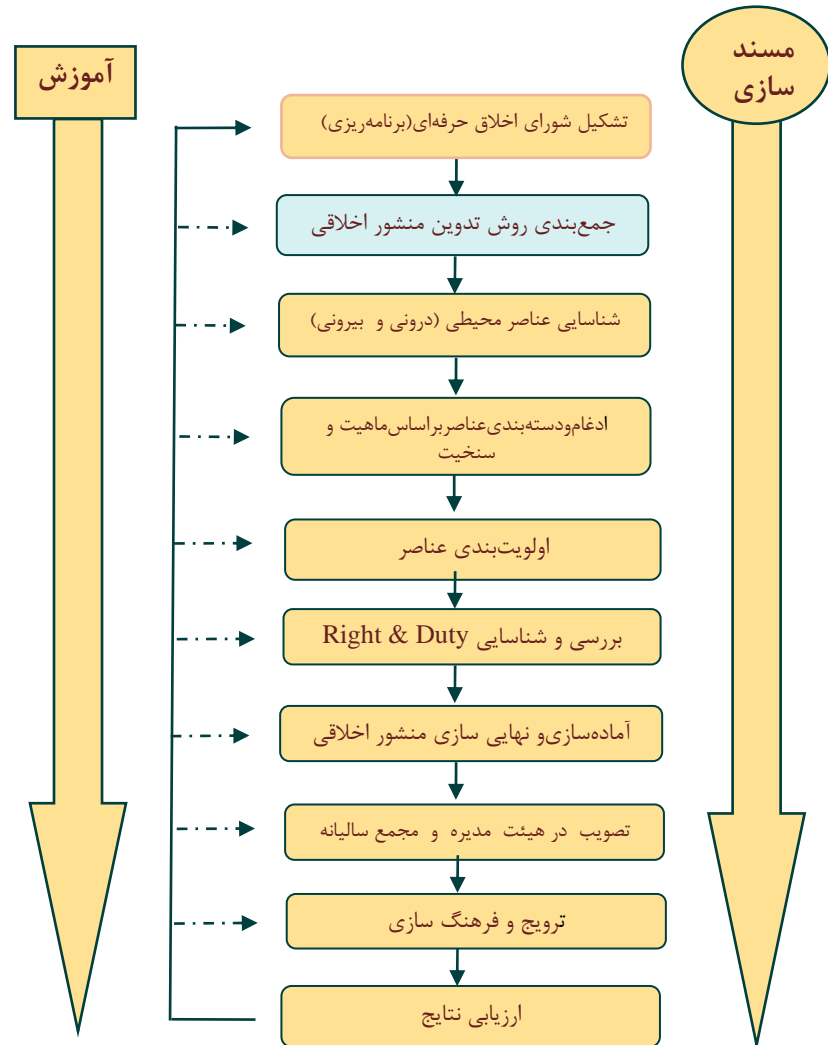
تشکیل شورای اخلاقی حرفه‌ای

- حرکت در مسیر اخلاق‌ورزی سازمان، خود راهی پرتحول است و بایستی گروه مدیران، پیش‌قراولان این مسیر و در زمره مروجان اخلاق درآیند. لذا به منظور حفظ یکپارچگی در فکر و عمل، تشکیل شورای اخلاقی حرفه‌ای با حضور افرادی با ویژگی‌های تعیین شده ضروری است.
- مسئولیت: مطالعه برنامه‌ریزی، تدوین و پیگیری منشور اخلاقی در شرکت

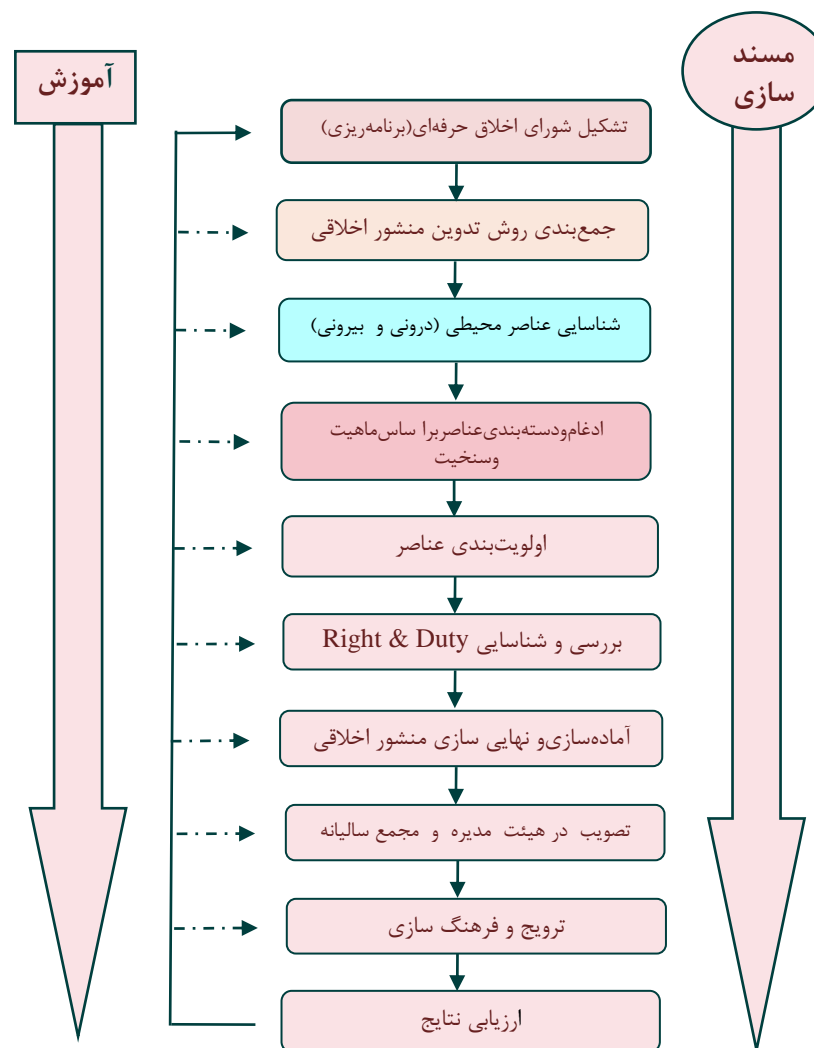
آموزش و توجیه

- به منظور یکپارچگی در تعریف و شناخت نسبت به موضوع اخلاق حرفه‌ای جلسات آموزش و توجیهی

شناسایی عناصر محیطی (درونی و بیرونی)

- در فاز شناسایی عناصر درونی و بیرونی محیط بایستی تمام اشخاص و نهادها که به نوعی در قبال سازمان ذیحق به شمار می آیند فهرست گردند ولی در این مرحله به منظور شناسایی و اطمینان از اینکه هیچکدام از عناصر از قلم نیفتاده اند، تلاش صرفاً معطوف تهیه فهرست کامل از عناصر محیطی گردید.

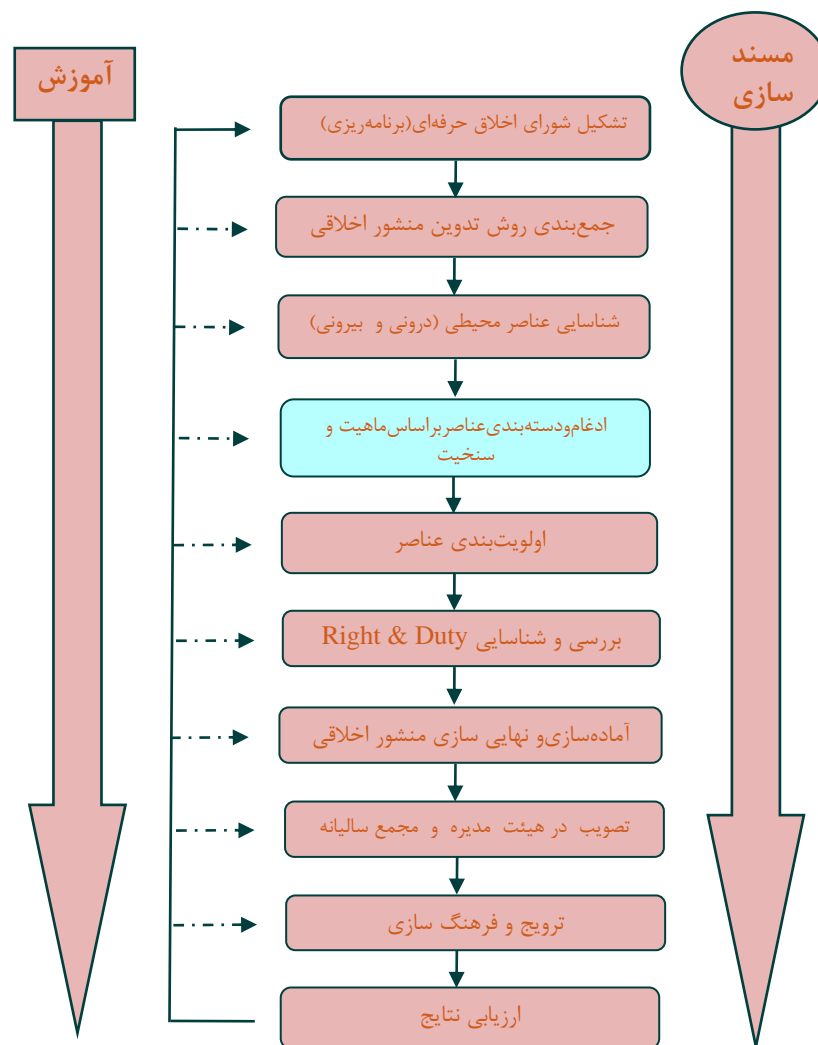

شناسایی عناصر محیطی (درونی و بیرونی)

ادغام دسته‌بندی عناصر شناسایی شده براساس ماهیت و سنخیت

- عناصری که به نوعی در ماهیت، شرح وظائف، نوع حقوق و یا دلیل دیگر، دارای سنخیت هستند، تحت یک عنوان مشترک ادغام می‌گردند.

ادغام دسته‌بندی عناصر شناسایی شده براساس ماهیت و سنخیت

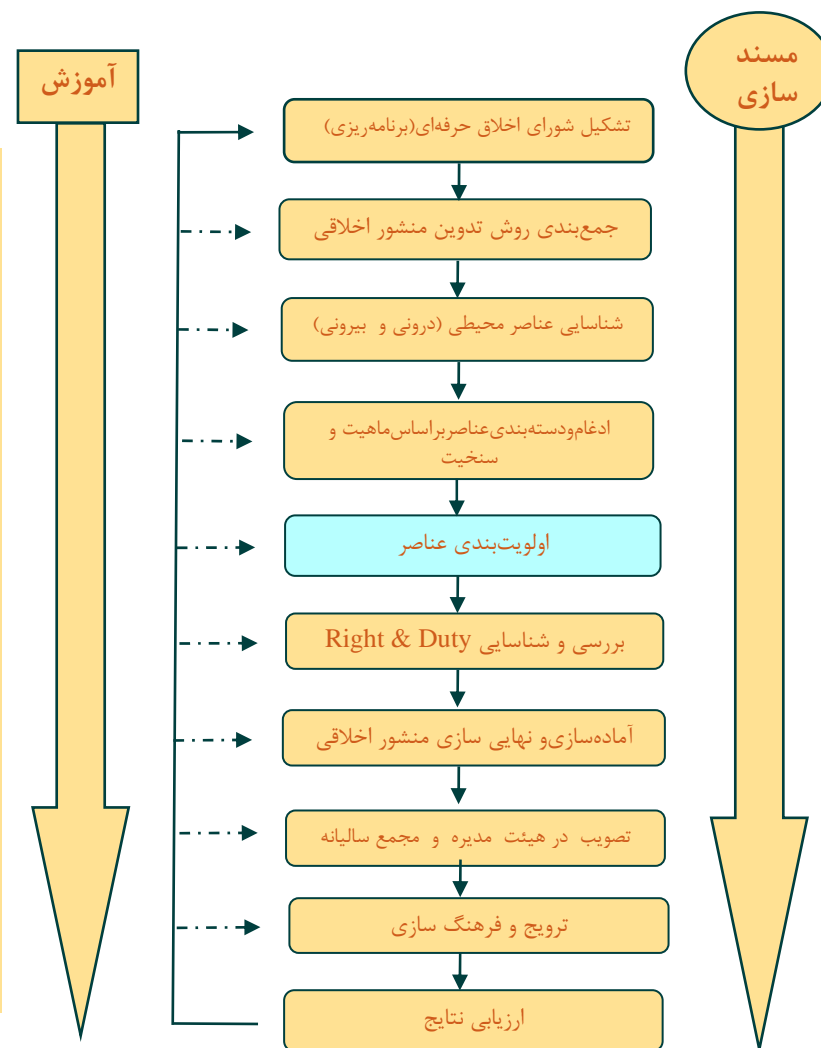
در نهایت ۸ عنصر محیطی عمده به شرح ذیل جمع‌بندی شد که هر کدام در بر گیرنده یک یا چند عنصر محیطی هم خانواده بود.

(۱) مصرف کنندگان	(۲) تامین کنندگان
(۳) محیط زیست	(۴) کارکنان (منابع انسانی)
(۵) سهامدارن	(۶) رقبا
(۷) جامعه	(۸) سازمان‌های نظارتی

اولویت بندی عناصر محیطی دسته بندی شده

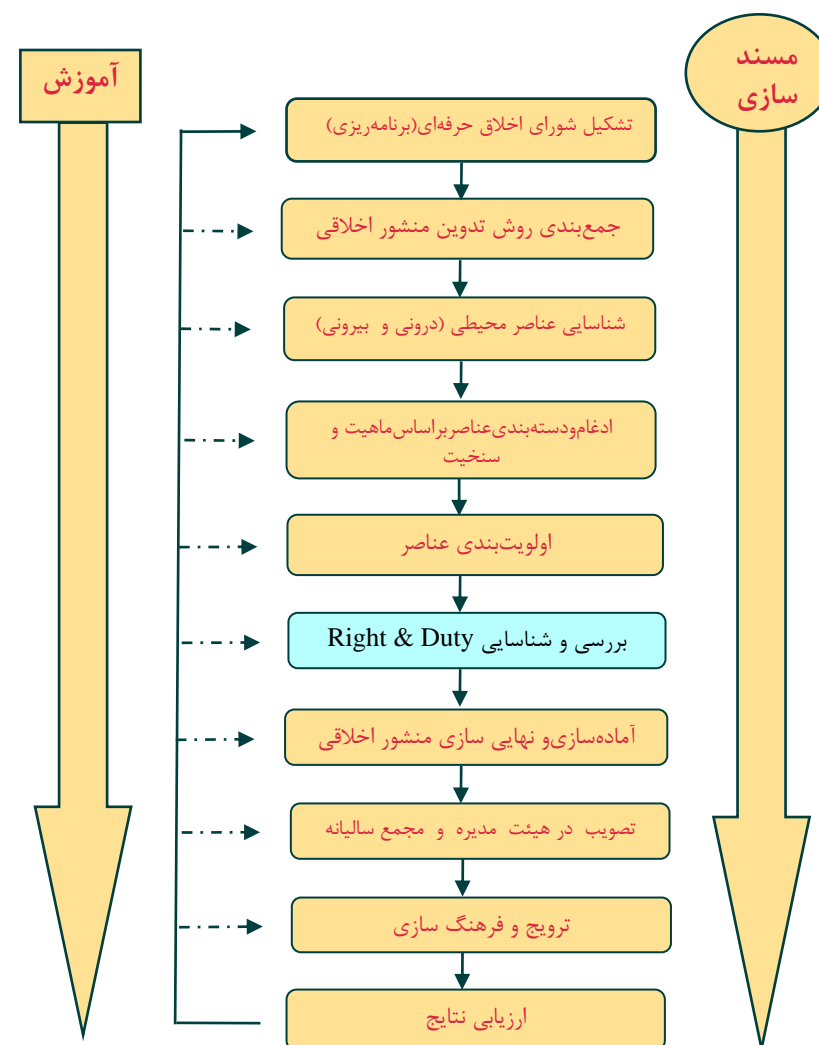
- تمامی عناصر محیطی از حقوق یکسانی برخوردار نیستند، بعضی از عناصر رابطه کلیدی تری با سازمان دارند.
- تعیین شاخص یا شاخص های مرتبط جهت اولویت بندی می تواند فرآیند کار را موجه تر نماید.

(۱) مصرف کنندگان	(۲) منابع انسانی
(۳) محیط زیست	(۴) تامین کنندگان
(۵) جامعه	(۶) سازمان های نظارتی
(۷) رقبا	(۸) سهامداران

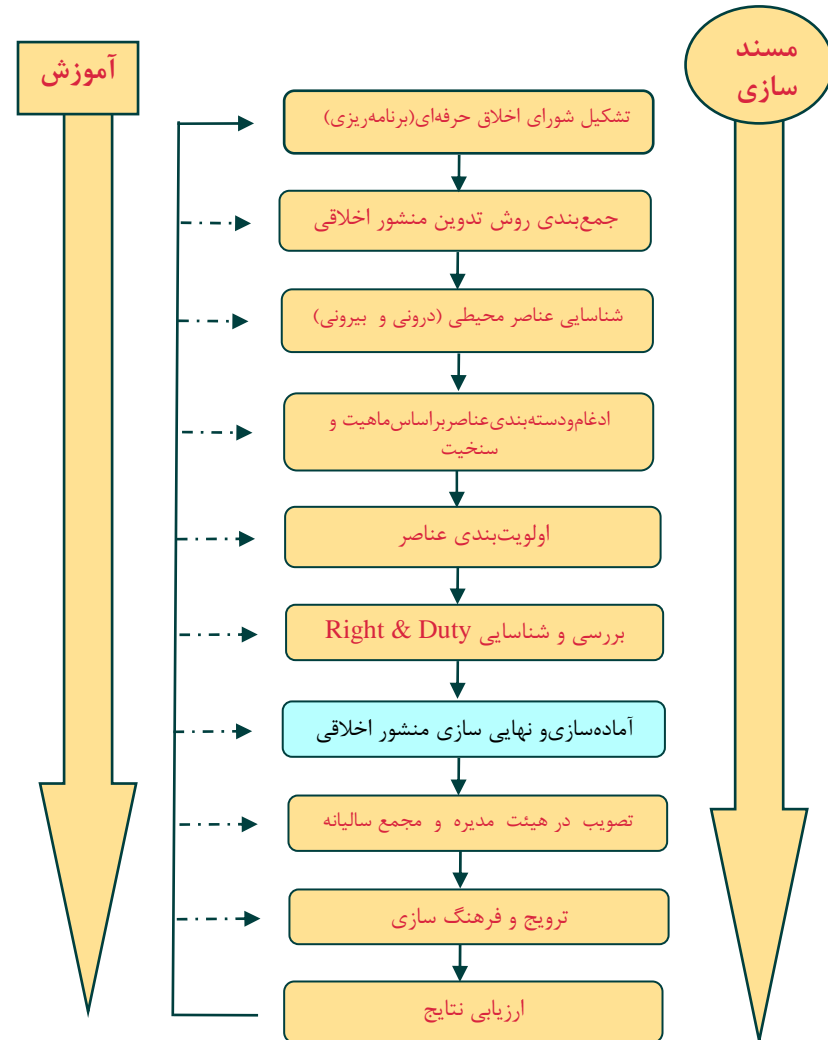
بررسی و تهیه حقوق و وظائف متقابل بین عناصر محیطی و سازمان

در این بخش فهرست نسبتاً جامعی از حقوق عناصر محیطی تهیه و سپس با نظر اکثریت اعضاء ارتباط انتساب حقوق به عناصر و به تفکیک هر عنصر انجام پذیرفت. سپس به منظور شفاف سازی و اطلاع رسانی به ذینفعان داخلی و خارجی دیباچه‌ای بر حقوق عناصر نگاشته شد.

آماده سازی و تدوین منشور اخلاقی

- با اخذ نظر قاطع اعضای شورای اخلاق حرفه‌ای موارد تدوین شده بعد از ویرایش به عنوان منشور اخلاقی شرکت آماده و نهایی گردید. ترویج منشور اخلاقی به تمام سطوح سازمان گام بعدی است که نیاز به استمرار و پایبندی به ویژه در سطح مدیران دارد.

با تشکر و قدردانی
سیمان داراب
اکبر مجیدپور
بهمن ده بزرگی